

Bitterzoet

jeannette

Een inspirerend verhaal over het leven van een vrouw, die in moeilijke situaties een oplossing vond.

Schrijver:

Coverontwerp:

ISBN:

© Jeannette

Ouders

Mijn vader die uit het Oosten van het land kwam, uit een lief dorpje in Twente, was het boerenleven gewend. Als jongen van veertien jaar kwam hij echter in de stad Den Haag wonen. Dat was best even wennen, want mijn opa had een boerderij, maar besloot deze weg te doen toen er alleen maar verlies werd gedraaid.

Het gezin verhuisde naar Den Haag waar, zoals men zei, veel werkgelegenheid was.

Na een tijdje kwam er een leuk buurmeisje bij hen in de straat wonen, mijn moeder.

Die twee kregen elkaar al snel in het oog en kregen op jonge leeftijd verkering, zoals ze dat noemde in die tijd. De vader van mijn moeder echter was er zwaar op tegen. Zijn dochter, zo jong al verkering, dat vond hij niet kunnen. Mijn moeder moest hard werken als jong meisje. Ze werkte in de huishouding bij een mevrouw. Maar thuis moest zij ook veel doen zoals op haar zusjes passen en meehelpen in de huishouding. Kortom geen tijd voor verkering aldus mijn opa.

Maar daar dachten ze heel anders over en stiekem zagen ze elkaar en besloten een plannetje uit te voeren zodat ze altijd samen konden zijn. Mijn moeder raakte zwanger en dat was nou net de bedoeling. In die tijd moest je dan trouwen, anders was het een schande voor de familie.

En op een frisse ochtend in oktober fietste daar een leuk stel naar het gemeentehuis.

Mijn moeder achterop met in haar handen een bosje witte anjers, met een mantelpakje aan waar ook witte bloemen te zien waren.

Het was oorlogstijd, maar op deze frisse ochtend vergaten ze dat even. Ze waren jong en gelukkig.

Ze kregen een gezonde zoon in een onzekere tijd. Want de oorlog werd steeds grimmiger.

Steeds meer voelde ze de angst of ze hun kleine zoon wel voldoende te eten konden geven.

De bombardementen die steeds heviger werden en soms hele woonwijken wegveegden zorgde bij hen voor afschuw en onrust.

Toen de oorlogswinter begon en alles extra schaars werd zijn ze weg gegaan en besloten naar Twente te lopen. Mijn vader had daar nog familie wonen zoals ooms en tantes.

Ze liepen via allerlei bosgebieden, in de loopgraven hebben ze geschild en gerust. Maar ze waren niet alleen in de bossen, ook soldaten van het Duitse leger vonden de bossen een goede schuilplaats.

Als ze alleen maar een takje hoorde kraken, was dat al genoeg voor hen om zich snel schuil te houden in zo'n loopgraaf.

Tot ze plotseling, geheel onverwachts oog in oog stonden met een Duitse soldaat. Die keek naar het kleine jochie op mijn moeders arm en zei " ik heb ook een broertje die zo klein is ".

Vol angst keken ze de jonge soldaat aan die vlak voor hen stond. Ze konden geen kant meer op.

De soldaat greep iets onder zijn militair jasje en ze verstijfde van schrik. Maar in zijn hand verscheen een boterham. Hij gaf het aan mijn vader met de woorden " voor de kleine " zo snel als hij voor ze had gestaan zo snel was hij ook weer verdwenen. Tot hun grote opluchting.

Na een week onderweg te zijn geweest en honderdvijfenzeventig kilometer te hebben gelopen kwamen ze aan bij een brug die niet betreden mocht worden.

Duitse militairen bewaakte de brug. Wie er toch overheen ging werd neergeschoten.

De hele dag stonden ze bij de brug te wachten of er een mogelijkheid zou komen ongezien de brug over te gaan. Toen het donker werd ging mijn vader als eerste de brug over. Hij kwam veilig aan de overkant. Mijn moeder hield mijn broer zo vast, dat als er zou worden geschoten ze hem zou beschermen met haar lichaam. Een oplettende Duitse soldaat zag haar gaan, hief zijn geweer omhoog. Een hand kwam plotseling op zijn geweer en trok de loop naar beneden “ nicht schieben ” zei zijn meedere.

Hij had hen de hele dag zien wachten en had medelijden gekregen met deze dappere mensen.

Ze kwamen veilig aan bij de familie, waar ze zeer welkom waren. Daar was nog genoeg te eten. Mijn vader wilde er graag blijven na de bevrijding om daar als gezin een nieuw bestaan op te bouwen. Mijn moeder echter had heimwee naar de randstad en naar haar familie.

Zo zijn ze uiteindelijk terug gegaan naar Den Haag.

Ze hebben daar een klein huisje gevonden dicht bij de familie van mijn moeder.

Een paar jaar later, na de oorlog werd mijn zus geboren. Het gezin was compleet, met een zoon en een dochter, tenminste dat dachten ze.

Kindertijd

Tien en acht jaar waren mijn broer en zus toen mijn moeder opnieuw zwanger werd. Iets wat totaal niet de bedoeling was geweest. De huisarts had mijn moeder geadviseerd om aan periodieke onthouding te doen, maar dit bleek een slecht advies. Toen mijn tante lachend aan mijn moeder vroeg of ze soms zwanger was, moest mijn moeder ook lachen. “ Nee joh, dat zal toch niet ”, zei ze nog verbaasd. Toen ze erachter kwam dat het wel zo was, ging ze direct naar de huisarts. Dit om te vragen het weg te halen, maar de huisarts zei dat hij daaraan niet ging

meewerken. Ze was inmiddels al vier maanden zwanger.

Ze heeft nog geprobeerd de vrucht los te maken om in haar baarmoeder met een breinaald te porren.

Maar dat mislukte, gelukkig!

Er werd een gezonde dochter geboren en dat was ik. Zonder rare prikplekjes van die breinaald, geheel ongeschonden.

Achteraf waren ze toch heel blij met mijn komst.

Ik bleek een makkelijk en rustig kind te zijn. Ik speelde veel alleen. Met mijn broer en zus heb ik niet gespeeld. Die waren een stuk groter en gingen hun eigen weg.

Ik groeide op in een erg koud huis, waar de ijskristallen elke winter aan de binnenkant van de ramen zaten. Wij hadden een kolenhaard en die stond in de huiskamer.

Twee hoog woonden wij met een uitzicht op een drukke winkelstraat. Mijn ouders hadden geen koelkast, wasmachine, douche of stofzuiger.

Zo werden de dingen die konden bederven eerst gekookt, zoals melk. Dan is het langer houdbaar.

De was werd aan een wastobbe gedaan. Mijn moeder was de hele dag bezig met de was. Het rook dan heerlijk in huis, naar groene zeep en stijfsel.

Theebladeren werden op het kleed gestrooid en daarna weer opgeveegd. Het bleek dat theebladeren stof aantrokken.

Een keer in de week mocht ik in een teil zitten, waar dan ook direct mijn haartjes werden gewassen.

Dit alles speelde zich af in de jaren vijftig, waar het huishouden nog een dagtaak was.

Aan de overkant waren allemaal winkels zoals bakker, melkboer, kolenboer, kruidenier en een groenteboer.

Iedereen was uiterst vriendelijk. Een grote toonbank met een oude weegschaal en een enorme grote kassa maakte het beeld compleet. De deuren van de winkels stonden tijdens openingstijden altijd open. Dat vond men klantvriendelijk.

En soms kwam er een muziekkorps voorbij. Ik vond als kind het slagwerk van de drums vreselijk.

Het dreunde door in je lichaam. Achter zo'n muziekkorps liepen altijd mensen mee en kinderen.

Ik heb mij altijd afgevraagd wat daar nou de lol aan was, maar die mensen en kinderen liepen feestelijk mee. Ze liepen wat af.

Aan het einde van de drukke winkelstraat keerde de muziekkorps dan om en kon ik tweemaal " genieten " van het gedreun wat het slagwerk met mijn lichaam deed.

Buitenspelen mocht nooit met een bal. Het was er zo druk dat als je bal de rijweg oprolde en je als kind er achteraan ging, je direct zou worden aangereden. Dus ging ik stappen. Ik deed dat met een pyjamabroek op mijn hoofd. Ik vond het net op lang haar lijken met die pyjamapijpjes. Dat mijn moeder mij zo voor gek liet lopen verbaasde mij later. Ik zag alleen niet hoe zij elke keer enorme lachbuien kreeg als ik parmantig op mijn stepje heel hard heen en weer stepte. Het

moest wel heel hard, want dan waaide de pijpjes alle kanten op. De mensen op straat vond ik altijd zo vriendelijk.

Ze lachten altijd naar mij. Tenminste dat dacht ik, maar ik hielp ze aan lachbuiën door die rare pyjamabroek op mijn hoofd.

Op een dag werd er een grote kartonnen doos bezorgd. Ik weet nog hoe mooi ik die kartonnen doos vond. Maar wat erin zat vonden mijn ouders veel mooier. Er werd een tv bezorgd. Het was een enorm groot en lomp ding. Eind jaren vijftig waren wij één van de eerste van de familie die een tv hadden. Dan kwamen vaak de familieleden bij ons kijken. Twee middagen in de week waren er kinderprogramma's. Ik vond – het sprekend paard Mr. Ed en Pipo de clown – het allerleukste.

Dit alles in zwart/wit.

Helaas waren er ook gebeurtenissen die ik als kind heel naar vond.

Zo hadden wij een zolder boven het huis. Soms mocht ik er spelen. Op een dag wilde

ik naar de zolder gaan toen ik op de trap een muisje zag zitten. Door de hoge trede kon het diertje geen kant meer op. Ik schrok en wilde niet meer spelen op zolder. Mijn moeder echter die erg bang was voor muizen had het direct door. “ er zit zeker een muis ”. Ze riep mijn vader. Mijn vader sloeg de muis dood. Ik hoor nog het doffe gedreun van het stuk hout op het muisje. Ik gilde het uit als kind

“ niet doen, hou op ”. Maar het enige wat mijn moeder zei was “ stel je niet zo aan ”.

Ook hadden wij soms een kat in huis. Ik was dan zo blij met het diertje. Maar ineens was het beestje verdwenen en niemand zei waar hij was.

Toen er een andere kat was had het diertje een keer in een hoekje zijn behoefte gedaan. Onder mijn ogen zag ik hoe ze het diertje oppakte en het neusje er doorheen haalde. “ zo, nu zal je het wel voortaan laten ” zei mijn moeder nog tegen het beestje. Ik vond het echter afschuwelijk.

En op een dag waren mijn oom en tante er. De kat liep voorbij en mijn oom pakte

het dier bij zijn staart om net te doen of hij eraan draaide. Ik zag het en liep op mijn oom af, wit van woede. Ik schopte mijn oom heel hard onder luid gehuil. Vol verbazing keek mijn oom mij aan.

Hij had nooit verwacht dat dit rustig lief kind plots kon veranderen in een furie en opkwam voor het beestje. En door die verbazing liet hij het beestje met rust.

Gelukkig waren er ook leuke dingen zoals het wandelen op de zondagen. Bijna iedereen ging in die tijd op zondag wandelen met het gezin. Ik kreeg dan mijn mooiste kleren aan die schoon moesten blijven. Van ravotten was geen sprake. De volgende dag mocht ik mijn zondagse kleren nog een keer aan naar school, wat ik heel leuk vond.

De leukste uitjes waren de boswandelingen. Meer en Bosch of het Haagse bos. Het rook er heerlijk. Als kind viel het mij op dat mijn moeder wel erg bang was de weg kwijt te raken in het bos. Steeds vroeg ze aan mijn vader welke kant wij op moesten. Mijn vader die een heel